

Ülevaade Tervise Arengu Instituudi rahvatervise programmidest ja nendega seotud uuringutest

26. märts 2010

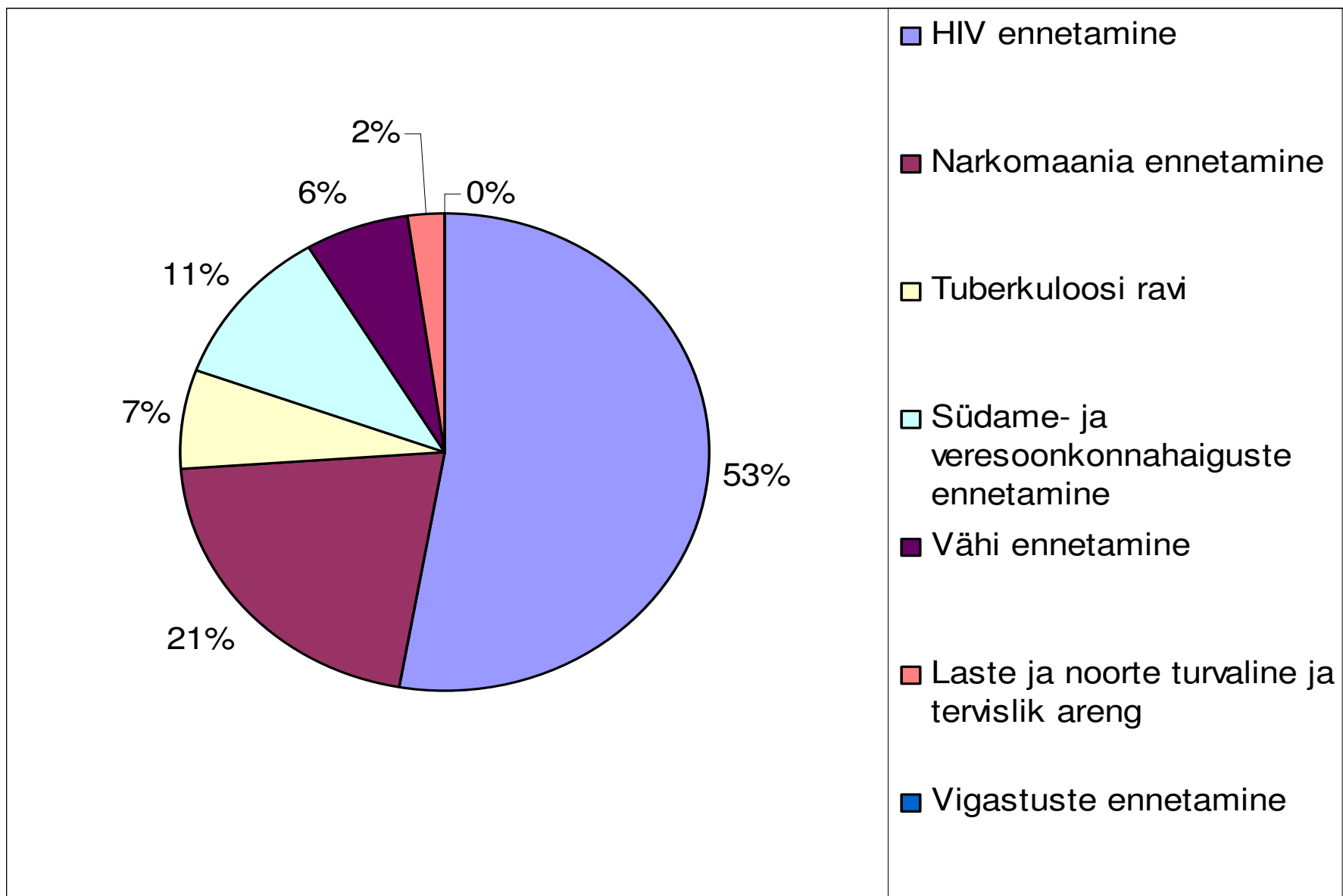
Annika Veimer

RIIGIELARVEST RAHASTATAVAD RAHVATERVISE PROGRAMMID

- **HIV/AIDSi ennetamise strateegia**
- **Narkomaania ennetamise strateegia**
- **Tuberkuloositõrje programm**
- **Südame- ja veresoonehaiguste ennetamise strateegia**
- **Vähistrateegia**
- **Rahvastiku Tervise Arengukava osana laste ja noorte turvaline ja tervislik areng**
- **Vigastuste ennetamise strateegia loomine - peatunud eelarve puuduse tõttu**

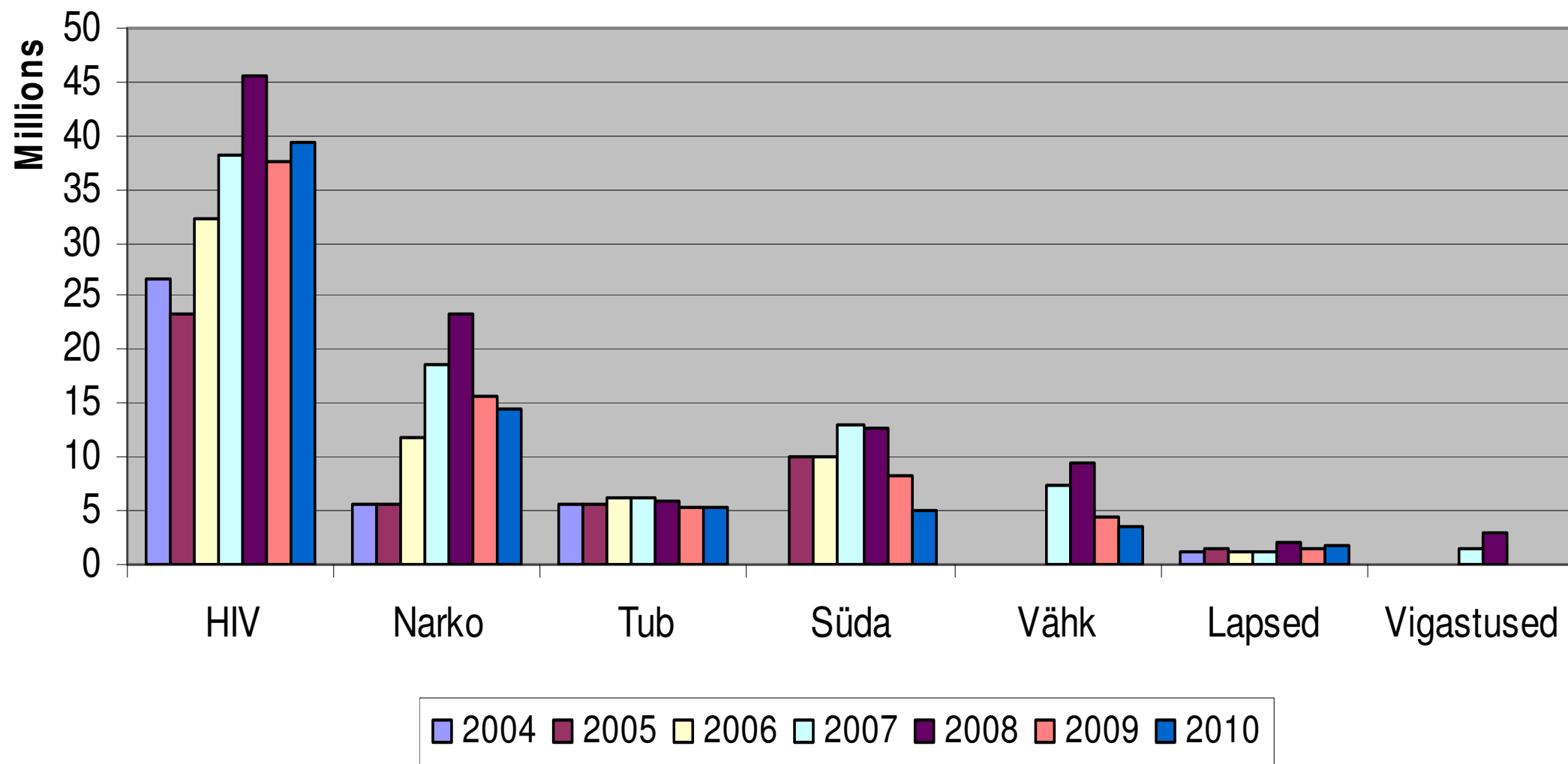
ESF

2009 RIIKLIKUD RAHVATERVISE PROGRAMMID

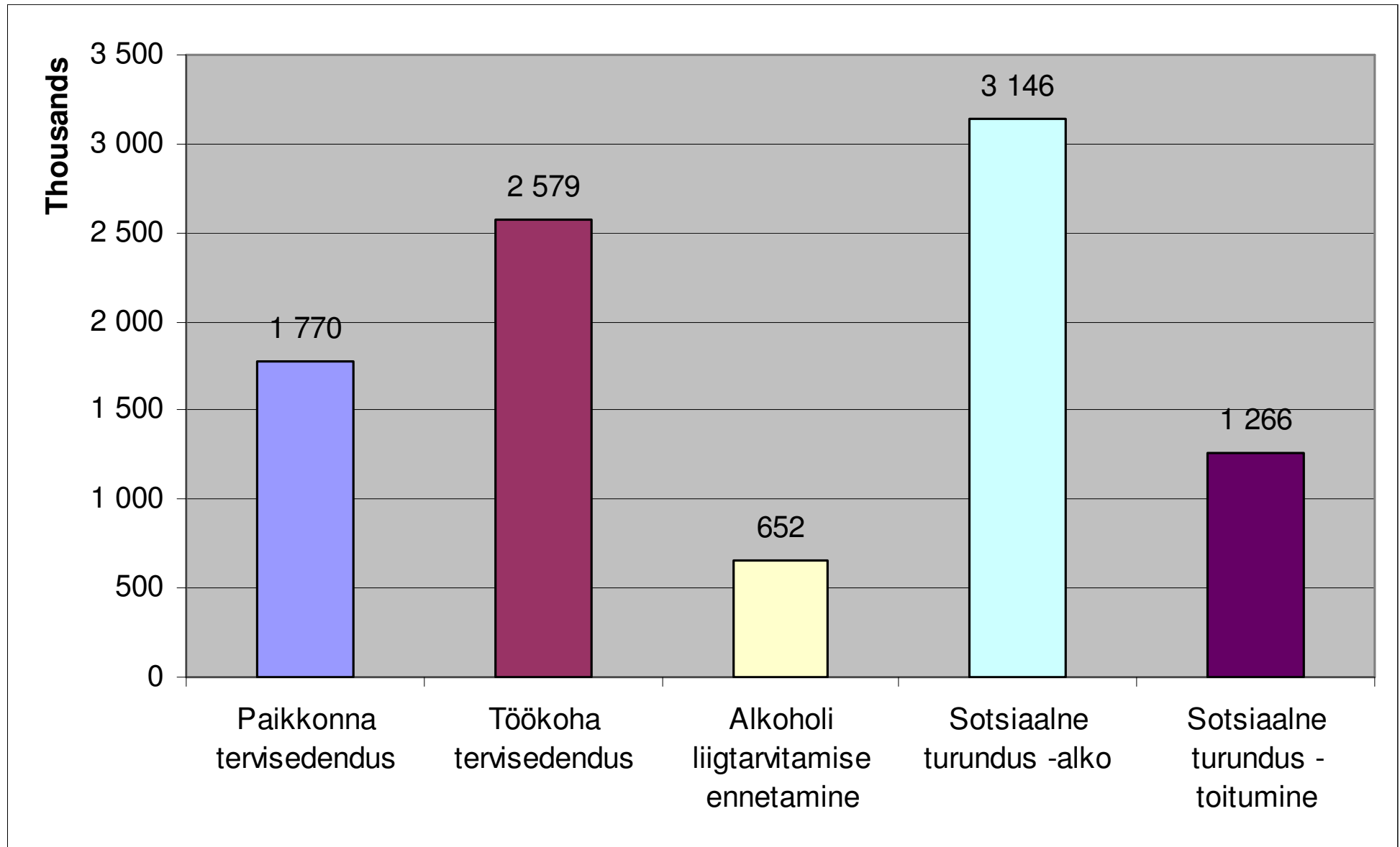
RAHVATERVISE PROGRAMMIDE RAHASTUS

2008 - 102 mln krooni -> 2010 69,2 mln krooni

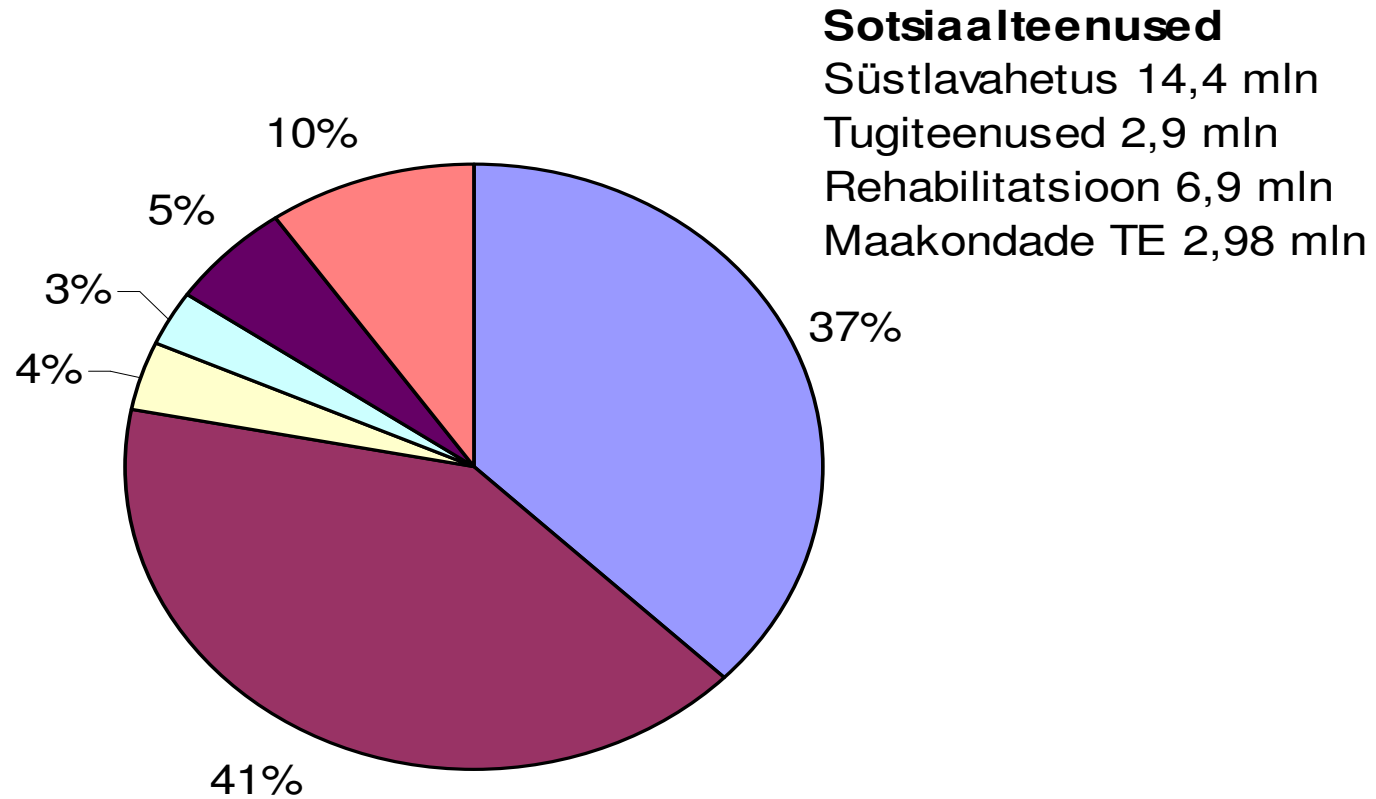

2009 programmide rahastuse vähenemine 28,3 % ja 2010 - 5,5%

2009 - 9,4 meeki STRATEEGIATEGA SEOTUD TEGEVUSI RAHASTATI ESF PROGRAMMIST

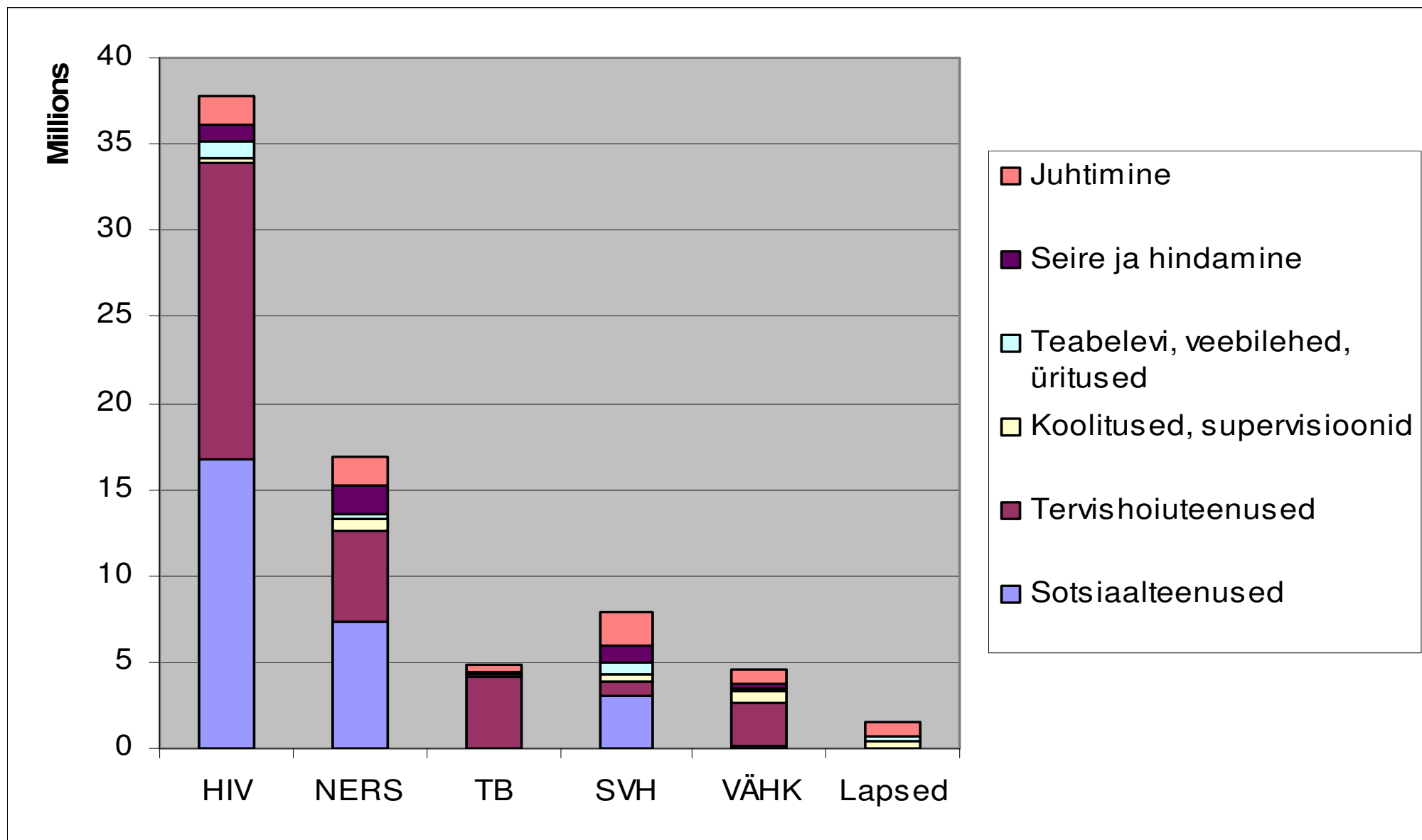

2009 a. RAHVATERVISE PROGRAMMIDES SEIRE JA HINDAMINE - 5%

Sotsiaalteenused	Terishoiuteenused
Koolitused, supervisioonid	Teabelevi, veebilehed, üritused
Seire ja hindamine	Juhtimine

SEIRE JA HINDAMISE OSA ERINEVATES RAHVATREVISE PROGRAMMIDES 2009 a.

**UURINGUD
ANALÜÜSID
RAPORTID
STATISTIKAKOGUMIKUD**

**TERVISESTATISTIKA JA TERVISEUURINGUTE
ANDMEBAAS – www.tai.ee/tstua**

TAI vastutava läbiviijana

TAI partnerina ja/või tellijana

KOOSTÖÖ

Tartu Ülikooli tervishoiu instituut

Tallinna Ülikool

Poliitikauuringute keskus Praxis

Eesti Konjunkturiinstituut

Ministeeriumid (JuM, PõM) ja Eesti Haigekassa, Terviseamet

Erialaseltsid

WHO

Soome Tervishoiu Instituut

Trimbos Instituut, Holland

**Edmond de Rothschild Chemical Dependency Institute, Berth Israel
Medical Center, NY; USA**

it

SUUREMAD UURINGUD

Terviseuuring 2006 (2006-2009)

- rahvastikustruktuurile vastava tervise seisundi ülevaate koostamine
- sotsiaalsete, majanduslike, keskkondlike ja käitumuslike tegurite mõju hindamine rahvastiku tervise seisundile
- tervise seisundist tulenevate abivajaduste kaardistamine

Eesti Täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring 2008

- iga 2 a järel rahvatervishoiu alase teabe kogumine Eestis
- osa Finbalt Health Monitor ühisuuringust (Läti, Leedu, Soome)

Kooliõpilaste tervisekäitumise uuring 2005-2006 õ/a (HBSC)

- 2008 uuring valmis
- uus andmekogumine 2009-2010, küsitlus koolides lõppemas

NARKOMAANIA

Eesti metadoonasendusravi kaliteedi ja teenuste vajaduse hindamise aruanne (UNODC 2008)

- ülevaade opiaatasendusravi poliitilisest ja korralduslikust kontekstist
- uurida ravi pakkuvate tervishoiuasutuste töökorraldust ja teenuse pakkumise kvaliteeti

Süstivatele narkomaanidele suunatud apteegipõhiste riskikäitumist vähendavate teenuste võimalikkuse kaardistamine (2008)

- kaardistada kas ja kuidas võimalik kasutada apteekrite abi SNle suunatud riskikäitumist vähendavate teenuste pakkumises

HIV ülekanne narkootikumide kasutajate hulgas Tallinnas, Eestis(2009)

- hinnata HIVi epideemiat ja jälgida selle suundumusi SN hulgas

NARKOMAANIA

**Uimastite tarvitamine ja sellega seotud riskikäitumine
Tallinna ööklubisid külastavate noorte hulgas**

**- ülevaade narkootikumide tarvitamise praktikatest
Tallinna meelelahutuskohtades ja sellega seotud**

**Elanikkonnaküsitluse “Eesti 2008” andmetel põhinev
analüüs narkootikumide, alkoholi ja tubaka tarvitamise
suundumuste kohta rahvastikus vanuses 16-65 (2009)**

HIV

Infektsionisti külastavate HIV-i nakatunute elukvaliteet ja HIV-nakkusega seotud diskrimineerimine (2009)

HIV-i ja narkomaaniaga seotud teadmised, hoiakud ja käitumine süüdimõistetute hulgas (2009)

Kondoomi kasutamist mõjutavad tegurid 16-24 aastaste noorte hulgas (2009)

16-24 aastaste noorte hinnangud HIV-valdkonna kampaaniatele

Ülevaade internetilehekülje www.hiv.ee külastajatest

Süstlavahetusteenuse külastajate HIV-iga seotud riskikäitumine ja teadmised (2008, 2009)

HIV - 2010 tulemas

HIV-i temaatikaga seotud teadmised, hoiakud ja käitumine Eesti noorte hulgas

HIV-nakkuse, hepatiidide ja riskikäitumise levimus süstivate narkomaanide seas Narvas

HIV-levimus ja riskikäitumine prostitutsiooni kaasatud naiste seas Tallinnas

Süstlavahetusteenuse külastajate HIV-iga seotud riskikäitumine ja teadmised

AIDSi nõustamiskabinettide klientuur

- ülevaade kabinette külastavate inimeste demograafilistest näitajatest, riskikäitumise tasemest ja testimise tulemustest

ALKOHOL

**Aastaraamat “Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis”
(2008)**

- aastaraamat koostatakse ka 2010 ja 2011

Uuring “Eesti omavalitsuste alkoholipoliitika” (2008)

- küsitlus omavalitsuste spetsialistidele ja kohalikele
politseispetsialistidele

Uuring “Alkoholireklaam ja noored” (2008)

**Omnibuss-uuring alkoholi tarbimise kohta 2008 (sihtrühm
15-74 aastased)**

- tarbimisuuring

TOITUMINE

Eesti elanikkonna põhitoiduainete toitainelise koostise analüütiline määramine (2010)

NutriData tarkvara juurde pildipanga loomine ja valideerimine toitude portsjonisuuruse määratlemise vahendina toitumisuuringutes (2010)

Toitumis- ja liikumisalase raporti koostamine HBSC, TKU ja ETU andmete põhjal (2010)

Analüüs toidu ja toitumise teema käsitluse kohta 1-6. klassi õpikutes (2010)

- selgitada välja õpetajate vajadused metoodilise materjali väljatöötamiseks

Virumaa ja Tartumaa kooliõpilaste toitumine (2009)

SUITSETAMINE

Suitsetamislevimuse uuring Eesti Kaitseväes 2008-2010

- ennetada mittesuitsetavate kaitseväelaste suitsetama hakkamist kaitseväes
- tõsta kaitseväelaste teadlikkust tubakatarbimise kahjustest
- aidata kaasa SLN teenuse laiendamisele kaitseväes

Suitsetamislevimuse uuring Eesti tervist edendavate haiglate personali seas 2009

- langetada suitsetamislevimuse taset tervishoitöötajate seas
- parendada SLN teenuste tervishoiuasutustes

Suitsetamisest loobumise nõustamise (SLN) teenuse hindamine (2008-2009)

- toetada SLN teenuse arendamist, saada ülevaade teenuse

Vähiennetus jm

Eesti naiste rinnavähiuuring “Hilis-staadiumis diagnoosimise riskitegurid” (2008-2009)

EUROCHIP (European Cancer Health Indicator Project) 2008-2011

- parandada vähiregistrite andmekvaliteeti
- suurendada vähiravi kulutõhusust
- töötada välja rehabilitatsiooni indikaatorid (Eesti roll)

Hormoonasendusravi postmenopausis - hüved ja ohud 1998-2009

- selgitada välja hormoonasendusravi mõju terviseseisundile, elukvaliteedile ja kuludele tervishoiusüsteemis

Asbestiga seotud tööohutuse tagamine 2005-2008

- kutsekopsukahjustuste diagnoosimise taseme parandamine
- üldsuse teadlikkuse tõstmine asbestist tulenevate terviseriskide

TEADUSUURINGUTE VALDKONNAD LÄBI AASTATE (uuringute näidetega)

Tervisekäitumine ja mõjurid

- haiguste esinemine ja nende mõjurid rahvastikus
- II tüüpi suhkrutõve levimuse hindamise võimalus Eesti rahvastikus (2008-2011)
- levimuse selgitamine ja esmajuhtude avastamine ETU 2006 valimis kasutades riskisümptomite küsimustikku

Viroloogia

- puukidega ülekantavate haigustekitajate tsirkulatsioon Eestis
- Eesti C-hepatiidiviiruse isolaatide geneetiline varieeruvus ja viirusevastase ravi tulemus hepatiidihaigetel patsientidel

Onkoloogia ja immunoloogia

- Tuumorprogressiooni immunoloogia: kasvajaseoseliste antigeenide vastase immuunvastuse profüleerimine vähi diagnostikas, monitooringus ja prognoosimises

Tervisestatistika

- Euroopa piirkondade tervise ebavõrdsuse indikaatorid